

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я". Спеціальність "Педіатрія"
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра екстреної медичної допомоги та медицини катастроф
Розробник(и)	Касян Світлана Миколаївна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	20 тижнів протягом 4-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 3 кред. ЄКТС, 90 год. Для денної форми навчання 50 год. становить контактна робота з викладачем (50 год. практичних занять), 40 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Педіатрія"
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія людини з особливостями дитячого віку, Англійська мова, Гістологія, цитологія та ембріологія, Латинська мова та медична термінологія, Медична біологія, Медична та біологічна фізика, Медична хімія, Безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки, Перша домедична допомога з особливостями дитячого віку
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я» до невідкладних дій та організаційних заходів, спрямованих на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними

практичними навичками з рятування та збереження життя людини.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях.

Тема 1 Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого.

Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим. Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом САВСДЕ. Визначення рівня свідомості за шкалою APVU.

Тема 2 Зупинка кровообігу та дихання. Серцево-легенева реанімація.

Поняття про термінальні стани. Клінічна смерть, її ознаки. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті. Причини неефективного кровообігу. Діагностика раптової смерті. Класифікація і оцінка серцевого ритму при зупинці серця. Технологія серцево-легеневої реанімації при фібриляції шлуночків, шлуночкової тахікардії, безпульсовій електричній активності, асистолії. Техніка натискань на грудну клітку. Техніка дефібриляції ручним дефібрилятором. Технологія серцево-легеневої реанімації при наявності автоматичного дефібрилятора. Тривалість серцево-легеневої реанімації, ознаки, які вказують на її ефективність та можливість припинення. Післяреанімаційна підтримка. Помилки та ускладнення, які виникають під час проведення серцево-легеневої реанімації. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації.

Тема 3 Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога.

Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.

Тема 4 Кровотечі і методи їх зупинки.

Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.

Тема 5 Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах.

Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді.

Тема 6 Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях.

Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.

Тема 7 Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.

Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомках, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, підвищенні. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.

Тема 8 Засоби масового ураження. Домедична допомога.

Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.

Тема 9 Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого.

Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТ-рапорту. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів). Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу САВСDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.

Тема 10 Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога.

Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.

Модуль 2. Основи організації медичного забезпечення населення і військ.

Тема 11 Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу». Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України). Сили і засоби цивільного захисту. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки.

Тема 12 Основи цивільного захисту населення.

Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей. Засоби захисту шкіри. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах. Поняття про карантин та обсервацію. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.

Тема 13 Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги; Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 14 Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів.

Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення. Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.

Тема 15 Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів.

Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України. Категорії особового складу медичної служби. Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів. Поняття про втрати особового складу військ. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.

Тема 16 Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ.

Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання. Види та обсяги медичної допомоги. Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення. Санітарно-транспортні засоби для евакуації поранених і хворих. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах проведення антитерористичної операції на сході України.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Навички опитування та клінічного обстеження дітей різних вікових груп.
PH2	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
PH3	Здатність до діагностування невідкладних станів.
PH4	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
PH5	Навички надання екстреної медичної допомоги.
PH6	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
PH7	Навички виконання медичних маніпуляцій.
PH8	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів, планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
PH9	Здатність до ведення медичної документації.
PH10	Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 228 Педіатрія:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПР6	. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР11	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
ПР12	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.
ПР13	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
ПР14	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР15	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги в умовах обмеженого часу, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПР21	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності
ПР24	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
СН3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
СН4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СН5	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СН6	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій
СН7	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
СН8	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини;

8. Види навчальних занять

Тема 1. Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого.	
Пр1 "Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна." (денна)	Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах.
Пр2 "Первинний огляд постраждалого." (денна)	Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим. Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця.
Пр3 "Первинний огляд постраждалого." (денна)	Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом САВСДЕ. Визначення рівня свідомості за шкалою APVU.
Тема 2. Зупинка кровообігу та дихання. Серцево-легенева реанімація.	
Пр4 "Зупинка кровообігу та дихання. Серцево-легенева реанімація." (денна)	Поняття про термінальні стани. Клінічна смерть, її ознаки. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті. Причини неефективного кровообігу. Діагностика раптової смерті. Класифікація і оцінка серцевого ритму при зупинці серця. Технологія серцево-легеневої реанімації при фібриляції шлуночків, шлуночкової тахікардії, безпульсовій електричній активності, асистолії.

Пр5 "Зупинка кровообігу та дихання. Серцево-легенева реанімація." (денна)

Техніка натискань на грудну клітку. Техніка дефібриляції ручним дефібрилятором. Технологія серцево-легеневої реанімації при наявності автоматичного дефібрилятора. Тривалість серцево-легеневої реанімації, ознаки, які вказують на її ефективність та можливість припинення. Післяреанімаційна підтримка. Помилки та ускладнення, які виникають під час проведення серцево-легеневої реанімації. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації.

Тема 3. Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога.

Пр6 "Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом.

Пр7 "Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога." (денна)

Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.

Тема 4. Кровотечі і методи їх зупинки.

Пр8 "Кровотечі і методи їх зупинки." (денна)

Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.

Пр9 "Кровотечі і методи їх зупинки." (денна)

Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток.

Тема 5. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах.

Пр10 "Види ушкоджень у бойових і небойових умовах." (денна)

Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу.

Пр11 "Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах." (денна)

Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді.

Тема 6. Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях.

Пр12 "Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях." (денна)

Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.

Тема 7. Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.

Пр13 "Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах." (денна)

Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомках, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, підвищенні. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.

Тема 8. Засоби масового ураження. Домедична допомога.

Пр14 "Засоби масового ураження. Домедична допомога." (денна)

Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.

Тема 9. Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого.

Пр15 "Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Організація та проведення евакуації пораненого." (денна)

Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТ-рапорту. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів). Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу СABCDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.

Тема 10. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога.

Пр16 "Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога." (денна)

Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.

Тема 11. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Пр17 "Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій." (денна)

Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу». Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності.

Пр18 "Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій" (денна)

Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України). Сили і засоби цивільного захисту. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки.

Тема 12. Основи цивільного захисту населення.

Пр19 "Основи цивільного захисту населення." (денна)

Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей.

Пр20 "Основи цивільного захисту населення." (денна)

Засоби захисту шкіри. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах. Поняття про карантин та обсервацію. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.

Тема 13. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Пр21 "Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення." (денна)

Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги; Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 14. Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів.

Пр22 "Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів." (денна)

Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення. Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.

Тема 15. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів.

Пр23 "Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів." (денна)

Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України. Категорії особового складу медичної служби. Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів.

Пр24 "Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України в умовах збройних конфліктів." (денна)

Поняття про втрати особового складу військ. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.

Тема 16. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ.

Пр25 "Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ." (денна)

Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання. Види та обсяги медичної допомоги. Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення. Санітарно-транспортні засоби для евакуації поранених і хворих. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах проведення антитерористичної операції на сході України.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Кейс-орієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (ТВЛ)
МН3	Електронне навчання
МН4	Практикоорієнтоване навчання
МН5	Самостійне навчання.

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (СВЛ, ТВЛ, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчого мислення

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно-, практико- та кейс-орієнтованого навчання, знання та

розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Виконання практичних завдань
НД2	Виконання ситуативних вправ
НД3	Електронне навчання
НД4	Самостійне навчання
НД5	Макети та муляжі (організмів та окремих органів, технічних установок і споруд та ін.)
НД6	Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами
НД7	Командно-орієнтоване навчання (TBL)

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надаємо можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів

<p>МФО2 Взаємооцінювання (peer assessment)</p>	<p>Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання</p>
<p>МФО3 Перевірка виконання практичних навичок</p>	<p>Відпрацювання практичних навичок на різноманітних манекенах і симуляторах.</p>	<p>Протягом усього періоду навчання . На останньому занятті.</p>	<p>Успішне виконання практичних навичок з дисципліни є допуском до складання модулю.</p>
<p>МФО4 Підсумкове тестування</p>	<p>Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання по завершенню дисципліни.</p>	<p>На передостанньому занятті з дисципліни.</p>	<p>Максимальна кількість балів за тестування - 60 балів за умови отримання 100% правильних відповідей . Мінімальний бал успішного складання тестів - 36 балів (60 % правильних відповідей)</p>
<p>МФО5 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань</p>	<p>У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки</p>

МФО6 Розв'язування клінічних кейсів	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів - медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідях
МФО7 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Студент має надати 60 % правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: диференційований залік	Складання диференційованого заліку До складання диференційованого заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування.	Відповідно до розкладу	Здобувач може отримати 80 балів за залік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент -48 балів
МСО2 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни.	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу (60 балів)	Є допуском до складання диференційованого заліку
МСО3 Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі. Надає можливість опанувати навички з різноманітних невідкладних станів.	На останньому занятті з дисципліни студент має успішно скласти перелік практичних навичок	Є обов'язковим для допуску до іспиту. Максимальна кількість балів 60, мінімальна 36

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
2 семестр		200 балів		
МСО1. Підсумковий контроль: диференційований залік		80		
		80	48	Ні
МСО2. Підсумкове тестування		60		
	10x6	60	36	Ні
МСО3. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій		60		
	10x6	60	36	Ні

При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 80. Кількість балів студента вираховується за формулою помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За діагностичне тестування студент отримує максимум 20 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати студент - 12 балів. Обов'язковою умовою допуску до щодиференційованого заліку є успішне виконання переліку практичних навичок на останньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 48 балів під час практичних занять, 12 балів за тестування та 12 балів за виконання практичних навичок. Диференційований залік проводиться відповідно до розкладу в період сесії. Екзаменаційні білети містять 3 теоретичні запитання з різноманітної тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни. Залік зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проекту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

ЗН3	Бібліотечні фонди
ЗН4	Макети та муляжі (організмів та окремих органів, технічних установок і споруд та ін.)
ЗН5	Маніпуляційна техніка
ЗН6	Проекційна апаратура

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Травми хребта та спинного мозку. Екстрена медична допомога” з дисципліни з дисципліни «Екстрена допомога при травмах» (згідно з умовами Болонського процесу) / укладачі: Ю.В. Шкатула, О.О.Потапов, Ю.О. Бадіон. – Суми: Сумський державний університет, 2023. – 20 с
2	Кровотеча. Крововтрата. Екстрена медична допомога [Текст] : навч. посіб. / Ю. В. Шкатула, Г. Ф. Ткач, В. Ю. Гарбузова, Ю. О. Бадіон ; за заг. ред. Ю. В. Шкатули. – Суми : СумДУ, 2020.
3	Черепно-мозкова травма. Екстрена медична допомога” з дисципліни “Екстрена допомога при травмах” (згідно з умовами Болонського процесу) / укладачі : Ю.В. Шкатула, О.О. Потапов, Ю.О. Бадіон. – Суми: Сумський державний університет, 2023. – 23 с.
4	Методичні вказівки до практичного заняття «Тактична медицина. Методи припинення зовнішньої кровотечі» з дисципліни «Медичний захист військ» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2018. – 29 с.
5	Методичні вказівки до практичного заняття «Базове підтримання життя» з дисципліни «Домедична допомога» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2019. – 19 с.
Допоміжна література	
1	Методичні вказівки до практичного заняття «Гострі отруєння» з дисципліни «Екстрена допомога при невідкладних станах» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2020. – 23 с.
2	Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269. Новий клінічний протокол «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап» // Режим доступу: https:// moz.gov.ua/uploads/2/12737-dn_20190605_1269_dod.pdf .
3	Методичні вказівки до практичного заняття «Множинні, поєднані, комбіновані пошкодження. Політравма» з дисципліни «Травматологія та ортопедія» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми : СумДУ, 2014. – 22 с.
4	Методичні вказівки до практичного заняття «Транспортна іммобілізація» з дисципліни «Медицина надзвичайних ситуацій» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2015. – 34 с.

5	Методичні вказівки до практичного заняття «Множинні, поєднані, комбіновані пошкодження. Політравма» з дисципліни «Травматологія та ортопедія» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми : СумДУ, 2014. – 22 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Інформаційно правовий портал «Закони України»: Режим доступу: http://uazakon.com/ .
2	Постанова КМУ «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях» // Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/192-99-%D0%BF .
3	Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/ .
4	Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Режим доступу: http://www.mns.gov.ua/ .
5	Сайт Міністерства охорони здоров'я України: Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ .

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я". Спеціальність "Педіатрія"
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра екстреної медичної допомоги та медицини катастроф
Розробник(и)	Пернаков Микола Станіславович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 7-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 4 кред. ЄКТС, 120 год. Для денної форми навчання 60 год. становить контактна робота з викладачем (6 год. лекцій, 54 год. практичних занять), 60 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська, англійська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Педіатрія"
Передумови для вивчення дисципліни	Студент має засвоїти анатомію людини, нормальну фізіологію, медичну біологію, біохімію.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я», результатом якої є отримання студентами знань з основ організації медичного забезпечення військ під час різних видів бойових дій, вміння правильно оцінювати бойову обстановку, готувати рішення та організувати лікувально-евакуаційні заходи по наданню всіх видів медичної допомоги пораненим на полі бою та під час виконання завдань тактичними групами в ситуаціях високого ризику.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи медичного забезпечення військ.
--

Тема 1 Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України на воєнний час.

Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України на воєнний час. Збройні сили України. Структура та управління. Керівництво Збройними силами України та основи забезпечення їх діяльності. Загальна структура Збройних сил України. Механізована бригада. Структура та управління. Медична служба Збройних сил України. Основні завдання медичної служби Збройних сил України на мирний та військовий час.

Тема 2 Сучасні види зброї та їх вплив на величину і структуру санітарних втрат. Бойова патологія.

Сучасні види зброї та їх вплив на розмір санітарних втрат. Характеристики втрат особового складу військ. Визначення та розрахунки втрат особового складу військ під час різних видів бойових дій.

Тема 3 Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військ під час ведення бойових дій.

Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військ під час ведення бойових дій. Етапи медичної евакуації на догоспітальному етапі, види медичної допомоги на етапах евакуації, об'єм медичної допомоги на етапах евакуації. Штатна структура медичної служби у відповідності до етапів медичної евакуації. Матеріально технічне забезпечення етапів медичної евакуації.

Тема 4 Основи організації санітарно-епідеміологічного забезпечення військ.

Основи організації санітарно-епідеміологічного забезпечення військ. Завдання медичної служби по організації санітарно – епідеміологічного забезпечення. Перелік заходів що проводить медична служба по забезпеченню санітарно епідеміологічної безпеки військового підрозділу.

Тема 5 Основи організації забезпечення військ медичним майном і технікою.

Основи організації забезпечення військ медичним майном і технікою. Види і кількість комплектів, обладнання і техніки що використовуються на етапах медичної евакуації, їхнє призначення і можливості при використанні на етапах медичної евакуації під час проведення лікувально-евакуаційного забезпечення військ в умовах бойових дій.

Тема 6 Основи управління медичною службою.

Визначення поняття та основні принципи управління медичною службою, його зміст. Вимоги до управління медичною службою. Підпорядкованість начальників медичної служби. Організаційний етап управлінської діяльності. Методи і послідовність роботи начальника медичної служби бригади з прийняття рішення на організацію медичного забезпечення. План медичного забезпечення бригади в бою, порядок його оформлення. Постановка завдань підлеглим і проведення контролю їх виконання. Управління медичною службою в ході бойових дій. Форми маневру силами та засобами медичної служби. Порядок підтримання зв'язку з підлеглими, штабом і старшим медичним начальником

Тема 7 Основи організації радіаційного захисту військ.

Основи організації радіаційного захисту військ. Ядерна зброя, види уражень від її дії, об'єм заходів медичної служби по захисту підрозділів від ЯЗ. Організація медичної розвідки. Заходи по ліквідації наслідків використання ЯЗ. Організація і надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації.

Тема 8 Основи організації хімічного захисту військ.

Основи організації хімічного захисту військ. Хімічна зброя, її класифікація по дії при ураженні. Об'єм заходів медичної служби по захисту підрозділів від дії ХЗ. Організація медичної розвідки, заходи по ліквідації наслідків використання ХЗ. Організація і надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації.

Модуль 2. Медична служба тактичних з'єднань. Основи організації медичного забезпечення механізованої (танкової) бригади в ході бойових дій.

Тема 9 Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади.

Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади. Організаційна структура медичної служби механізованої (танкової) бригади. Обов'язки та оснащення санітара-стрільця взводу та санітарного інструктора роти. Завдання, особовий склад та оснащення медичного пункту батальйону. Обов'язки фельдшера батальйону - начальника медичного пункту батальйону. Організація роботи медичного пункту батальйону в оборонному та наступальному бою. Завдання, організаційно-штатна структура і оснащення медичної роти бригади. Організація розгортання медичної роти в бою. Призначення, особовий склад та оснащення її функціональних підрозділів. Організація роботи медичної роти з прийому, медичного сортування, надання медичної допомоги пораненим і хворим та підготовки їх до подальшої евакуації.

Тема 10 Організація медичного забезпечення механізованої роти, батальйону.

Організація медичного забезпечення механізованої роти, батальйону. Виконання функцій стрільця-санітара, бойового медика та старшого бойового медика під час медичного забезпечення особового складу в ході бойових дій. Функціональні обов'язки особового складу медичного пункту батальйону під ведення бойових дій.

Тема 11 Управління медичною службою механізованої бригади в оборонному, наступальному бою.

Організаційний етап управлінської діяльності. Система управління медичною службою механізованої бригади в наступі і обороні. Об'єкти управління медичної служби. Суб'єкти управління медичної служби. Засоби управління медичної служби.

Тема 12 Організація медичного забезпечення механізованої (танкової) бригади в обороні та наступі.

Місце і роль бойових підрозділів бригади в оборонному та наступальному бою. Умови діяльності медичної служби у наступальному та оборонному бою. Заходи медичної служби при підготовці та веденню оборонного та наступального бою.

Тема 13 Завдання, організаційно-штатна структура і оснащення медичної роти бригади. Організація роботи та порядок надання медичної допомоги на медичній роті бригади.

Основні завдання медичної роти - як основного медичного підрозділу медичної служби бригади і етапу евакуації в системі лікувально-евакуаційного забезпечення.. Штатна структура медичної роти, її оснащення. Об'єм лікарської та кваліфікованої хірургічної допомоги пораненим на етапі медичної евакуації.

Тема 14 Організація медичного забезпечення маршу, зустрічного бою та перебазування військ.

Умови діяльності медичної служби бригади на марші. Медична розвідка маршрутів, районів привалів та відпочинку. Організація та проведення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів на маршрутах висування, в районах привалів та відпочинку. Організація лікувально-евакуаційних заходів при підготовці до маршу та на марші. Організація медичного забезпечення бригади в зустрічному бою. Організація медичного забезпечення при перевезеннях військ залізницею .

Модуль 3. Медична служба тактичних груп. Основи організації медичного забезпечення тактичних груп в ході бойових дій та у ситуаціях високого ризику.

Тема 15 Батальйонна тактична група.

Батальйонна тактична група. Склад, призначення ,застосування в ході бойових дій. Організація медичного забезпечення батальйонної тактичної групи в обороні та наступі.

Тема 16 Спеціальні правоохоронні групи SWAT та SERT, військові групи спеціальних операцій.

Визначення спеціальних правоохоронних груп SWAT та SERT та військових груп спеціальних операцій. Основні завдання груп та умови їх використання за призначенням.

Тема 17 Основи тактичної екстреної медичної допомоги під час спецоперацій всіх видів тактичних груп з високим ризиком проведення тривалих місій.

Основи тактичної екстреної медичної допомоги під час спецоперацій всіх видів тактичних груп з високим ризиком проведення тривалих місій. Оцінка можливих медичних загроз, надання невідкладної медичної допомоги в складних умовах за алгоритмом March з наданням матеріально-технічної підтримки, сприяння покращенню стану здоров'я та безпеки військовому та правоохоронному персоналу , зменшення травм, їх втрати, втрати працездатності та смерті, під час проведення тактичної операції.

Тема 18 Тактична допомога пораненим на полі бою(Tactical Combat Casualty Care, TCCC).

Надання медичної допомоги в секторі обстрілу. Послідовність дій при наближенні до пораненого. Оцінка стану пораненого. Переведення пораненого в положення на боці (животі). Зупинка кровотечі з рани шиї . Зупинка кровотечі з рани тулуба. Зупинка кровотечі з ран кінцівок. Зупинка кровотечі з рани верхньої кінцівки (взаємодопомога). Зупинка кровотечі з рани нижньої кінцівки (взаємодопомога). Зупинка кровотечі за допомогою спеціальних джгутів (самодопомога).

Тема 19 Тактична допомога пораненим на полі бою (Tactical Combat Casualty Care, TCCC).

Надання медичної допомоги в секторі укриття. Первинний огляд пораненого, оцінка стану пораненого. Проведення серцево-легеневої реанімації. Переведення в стабільне положення. Накладання пов'язки з повітронепроникної тканини при пораненнях грудної клітки (спеціальної оклюзійної пов'язки при пневмотораксі). Декомпресія грудної клітки за допомогою голки при пневмотораксі напруги. Накладання джгута на кінцівки. Накладання пов'язки на голову. Накладання пов'язки на живіт. Зупинка кровотечі з рани тулуба за допомогою гемостатичних засобів (само та взаємодопомога). Зупинка кровотечі з рани кінцівки за допомогою спеціальних перев'язувальних пакетів (само та взаємодопомога).

Тема 20 Тактична екстрена медична допомога (ТЕМС).

Основні завдання підрозділів ТЕМС. Організація надання тактичної невідкладної допомоги в умовах високого ризику проведення місії. Об'єм надання тактичної екстреної медичної допомоги при різних бойових патологічних станах під час спецоперацій тактичних груп.

Тема 21 Медична евакуація

Види медичної евакуації. Цілі евакуації. Сортування. Медична карта пораненого. Запит на медичну евакуацію. Підготовка до евакуації. Запобіжні заходи перед проведенням медичної евакуації. Безпека роботи з гелікоптером. Тривалий догляд за пацієнтом при відкладеній евакуації.

Тема 22 Гостра реакція на стрес та посттравматичні стресові розлади.

Пост-травматичний стрес.

Тема 23 Класифікація станів (розладів) за часовим перебігом. Індивідуальна вразливість або стійкість — це ключові фактори в розвитку ПТСР. Основні ознаки прояву ПТСР. Об'єм медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Методи допомоги при ПТСР.

Класифікація станів (розладів) за часовим перебігом. Індивідуальна вразливість або стійкість — це ключові фактори в розвитку ПТСР. Основні ознаки прояву ПТСР. Об'єм медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Методи допомоги при ПТСР.

Тема 24 Диференційований залік.

Диференційований залік.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Проводити опитування та первинне та вторинне обстеження поранених різних вікових груп.
PH2	Вміти визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень та оцінку їх результатів.
PH3	Вміти встановлювати попередній та клінічний діагноз потерпілому. Вміти обрати необхідний протокол для надання невідкладної допомоги.

PH4	Вміти визначати необхідний режиму праці та відпочинку здорових військовослужбовців та при лікуванні захворювань.
PH5	Вміти визначати характер харчування при лікуванні у військовослужбовців поранень різного типу
PH6	Вміти визначати принципи та характер лікування різного типу травм.
PH7	Проводити діагностування невідкладних станів.
PH8	Знати тактику надання екстреної медичної допомоги.
PH9	Володіти навичками надання екстреної медичної допомоги.
PH10	Проводити лікувально-евакуаційні заходи.
PH11	Вміти виконувати медичні маніпуляції необхідні для надання невідкладної медичної допомоги.
PH12	Знати тактику ведення фізіологічної вагітності для військовослужбовців які несуть службу.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 228 Педіатрія:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми ; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання
ПР5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР6	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР11	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПР12	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.
ПР13	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
ПР14	Виконувати медичні маніпуляції за в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР15	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги в умовах обмеженого часу, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану.
ПР18	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР21	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПР24	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.
СН3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
СН4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
СН5	Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
СН7	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій
СН8	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

СН9	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини.
-----	---

8. Види навчальних занять

Тема 1. Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України на воєнний час.	
Лк1 "Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України на воєнний час." (денна)	Збройні сили України. Структура та управління. Керівництво Збройними силами України та основи забезпечення їх діяльності. Загальна структура Збройних сил України. Медична служба Збройних сил України. Основні завдання медичної служби Збройних сил України на мирний та військовий час.
Пр1 "Завдання, організація та актуальні питання медичної служби ЗС України на воєнний час." (денна)	Збройні сили України. Структура та управління. Керівництво Збройними силами України та основи забезпечення їх діяльності. Загальна структура Збройних сил України. Медична служба Збройних сил України. Основні завдання медичної служби Збройних сил України на мирний та військовий час.
Тема 2. Сучасні види зброї та їх вплив на величину і структуру санітарних втрат. Бойова патологія.	
Пр2 "Сучасні види зброї та їх вплив на величину і структуру санітарних втрат. Бойова патологія." (денна)	Сучасні види зброї та їх вплив на розмір санітарних втрат. Характеристики втрат особового складу військ. Визначення та розрахунки втрат особового складу військ під час різних видів бойових дій.
Тема 3. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військ під час ведення бойових дій.	
Лк2 "Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військ під час ведення бойових дій." (денна)	Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військ під час ведення бойових дій. Етапи медичної евакуації на догоспітальному етапі, види медичної допомоги на етапах евакуації, об'єм медичної допомоги на етапах евакуації. Штатна структура медичної служби у відповідності до етапів медичної евакуації. Матеріально технічне забезпечення етапів медичної евакуації.

Пр3 "Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військ під час ведення бойових дій." (денна)

Організація лікувально-евакуаційного забезпечення військ під час ведення бойових дій. Етапи медичної евакуації на догоспітальному етапі, види медичної допомоги на етапах евакуації, об'єм медичної допомоги на етапах евакуації. Штатна структура медичної служби у відповідності до етапів медичної евакуації. Матеріально технічне забезпечення етапів медичної евакуації.

Тема 4. Основи організації санітарно-епідеміологічного забезпечення військ.

Пр4 "Основи організації санітарно-епідеміологічного забезпечення військ." (денна)

Основи організації санітарно-епідеміологічного забезпечення військ. Завдання медичної служби по організації санітарно – епідеміологічного забезпечення. Перелік заходів що проводить медична служба по забезпеченню санітарно епідеміологічної безпеки військового підрозділу.

Тема 5. Основи організації забезпечення військ медичним майном і технікою.

Пр5 "Основи організації забезпечення військ медичним майном і технікою." (денна)

Основи організації забезпечення військ медичним майном і технікою. Види і кількість комплектів, обладнання і техніки що використовуються на етапах медичної евакуації, їхнє призначення і можливості при використанні на етапах медичної евакуації під час проведення лікувально-евакуаційного забезпечення військ в умовах бойових дій.

Тема 6. Основи управління медичною службою.

Лк3 "Основи управління медичною службою." (денна)

Визначення поняття та основні принципи управління медичною службою, його зміст. Вимоги до управління медичною службою. Підпорядкованість начальників медичної служби. Організаційний етап управлінської діяльності. Методи і послідовність роботи начальника медичної служби бригади з прийняття рішення на організацію медичного забезпечення. План медичного забезпечення бригади в бою, порядок його оформлення. Постановка завдань підлеглим і проведення контролю їх виконання. Управління медичною службою в ході бойових дій. Форми маневру силами та засобами медичної служби. Порядок підтримання зв'язку з підлеглими, штабом і старшим медичним начальником

Пр6 "Основи управління медичною службою." (денна)

Визначення поняття та основні принципи управління медичною службою, його зміст. Вимоги до управління медичною службою. Підпорядкованість начальників медичної служби. Організаційний етап управлінської діяльності. Методи і послідовність роботи начальника медичної служби бригади з прийняття рішення на організацію медичного забезпечення.

Пр7 "Основи управління медичною службою." (денна)

План медичного забезпечення бригади в бою, порядок його оформлення. Постановка завдань підлеглим і проведення контролю їх виконання. Управління медичною службою в ході бойових дій. Форми маневру силами та засобами медичної служби. Порядок підтримання зв'язку з підлеглими, штабом і старшим медичним начальником

Тема 7. Основи організації радіаційного захисту військ.

Пр8 "Основи організації радіаційного захисту військ." (денна)

Основи організації радіаційного захисту військ. Ядерна зброя, види уражень від її дії, об'єм заходів медичної служби по захисту підрозділів від ЯЗ. Організація медичної розвідки. Заходи по ліквідації наслідків використання ЯЗ. Організація і надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації.

Тема 8. Основи організації хімічного захисту військ.

Пр9 "Основи організації хімічного захисту військ." (денна)

Основи організації хімічного захисту військ. Хімічна зброя, її класифікація по дії при ураженні. Об'єм заходів медичної служби по захисту підрозділів від дії ХЗ. Організація медичної розвідки, заходи по ліквідації наслідків використання ХЗ. Організація і надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації.

Тема 9. Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади.

Лк4 "Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади." (денна)

Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади. Організаційна структура медичної служби механізованої (танкової) бригади. Обов'язки та оснащення санітара-стрільця взводу та санітарного інструктора роти. Завдання, особовий склад та оснащення медичного пункту батальйону. Обов'язки фельдшера батальйону - начальника медичного пункту батальйону. Організація роботи медичного пункту батальйону в оборонному та наступальному бою. Завдання, організаційно-штатна структура і оснащення медичної роти бригади. Організація розгортання медичної роти в бою. Призначення, особовий склад та оснащення її функціональних підрозділів. Організація роботи медичної роти з прийому, медичного сортування, надання медичної допомоги пораненим і хворим та підготовки їх до подальшої евакуації.

Пр10 "Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади." (денна)

Завдання, організаційно-штатна структура і оснащення медичної роти бригади. Організація розгортання медичної роти в бою. Призначення, особовий склад та оснащення її функціональних підрозділів. Організація роботи медичної роти з прийому, медичного сортування, надання медичної допомоги пораненим і хворим та підготовки їх до подальшої евакуації.

Пр11 "Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади." (денна)

Завдання та організація медичної служби механізованої (танкової) бригади. Організаційна структура медичної служби механізованої (танкової) бригади. Обов'язки та оснащення санітара-стрільця взводу та санітарного інструктора роти. Завдання, особовий склад та оснащення медичного пункту батальйону. Обов'язки фельдшера батальйону - начальника медичного пункту батальйону. Організація роботи медичного пункту батальйону в оборонному та наступальному бою.

Тема 10. Організація медичного забезпечення механізованої роти, батальйону.

Пр12 "Організація медичного забезпечення механізованої роти, батальйону." (денна)

Організація медичного забезпечення механізованої роти, батальйону. Виконання функцій стрільця-санітара, бойового медика та старшого бойового медика під час медичного забезпечення особового складу в ході бойових дій. Функціональні обов'язки особового складу медичного пункту батальйону під ведення бойових дій.

Тема 11. Управління медичною службою механізованої бригади в оборонному, наступальному бою.

Лк5 "Управління медичною службою механізованої бригади в оборонному, наступальному бою." (денна)

Організаційний етап управлінської діяльності .Система управління медично. службою механізованої бригади в наступі і обороні. Об'єкти управління медичної служби. Суб'єкти управління медичної служби. Засоби управління медичної служби.

Пр13 "Управління медичною службою механізованої бригади в оборонному, наступальному бою." (денна)

Організаційний етап управлінської діяльності .Система управління медично. службою механізованої бригади в наступі і обороні. Об'єкти управління медичної служби. Суб'єкти управління медичної служби. Засоби управління медичної служби.

Тема 12. Організація медичного забезпечення механізованої (танкової) бригади в обороні та наступі.

Лк6 "Організація медичного забезпечення механізованої (танкової) бригади в обороні та наступі." (денна)

Місце і роль бойових підрозділів бригади в оборонному та наступальному бою. Умови діяльності медичної служби у наступальному та оборонному бою. Заходи медичної служби при підготовці та веденню оборонного та наступального бою.

Пр14 "Організація медичного забезпечення механізованої (танкової) бригади в обороні та наступі." (денна)

Місце і роль бойових підрозділів бригади в оборонному та наступальному бою. Умови діяльності медичної служби у наступальному та оборонному бою. Заходи медичної служби при підготовці та веденню оборонного та наступального бою.

Тема 13. Завдання, організаційно-штатна структура і оснащення медичної роти бригади. Організація роботи та порядок надання медичної допомоги на медичній роті бригади.

Лк7 "Завдання, організаційно-штатна структура і оснащення медичної роти бригади. Організація роботи та порядок надання медичної допомоги на медичній роті бригади." (денна)

Основні завдання медичної роти - як основного медичного підрозділу медичної служби бригади і етапу евакуації в системі лікувально-евакуаційного забезпечення.. Штатна структура медичної роти, її оснащення. Об'єм лікарської та кваліфікованої хірургічної допомоги пораненим на етапі медичної евакуації.

Пр15 "Завдання, організаційно-штатна структура і оснащення медичної роти бригади. Організація роботи та порядок надання медичної допомоги на медичній роті бригади." (денна)

Основні завдання медичної роти - як основного медичного підрозділу медичної служби бригади і етапу евакуації в системі лікувально-евакуаційного забезпечення.

Пр16 "Завдання, організаційно-штатна структура і оснащення медичної роти бригади. Організація роботи та порядок надання медичної допомоги на медичній роті бригади." (денна)

Штатна структура медичної роти, її оснащення. Об'єм лікарської та кваліфікованої хірургічної допомоги пораненим на етапі медичної евакуації.

Тема 14. Організація медичного забезпечення маршу, зустрічного бою та перебазування військ.

Пр17 "Організація медичного забезпечення маршу, зустрічного бою та перебазування військ." (денна)

Умови діяльності медичної служби бригади на марші. Медична розвідка маршрутів, районів привалів та відпочинку. Організація та проведення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів на маршрутах висування, в районах привалів та відпочинку. Організація лікувально-евакуаційних заходів при підготовці до маршу та на марші. Організація медичного забезпечення бригади в зустрічному бою. Організація медичного забезпечення при перевезеннях військ залізницею .

Тема 15. Батальйонна тактична група.

Лк8 "Батальйонна тактична група. Спеціальні правоохоронні групи SWAT та SERT, військові групи спеціальних операцій." (денна)

Медична служба тактичних груп. Основи організації медичного забезпечення тактичних груп в ході бойових дій та у ситуаціях високого ризику. Батальйонна тактична група. Спеціальні правоохоронні групи SWAT та SERT, військові групи спеціальних операцій. Тактична допомога пораненим на полі бою (Tactical Combat Casualty Care, TCCC). Тактична екстрена медична допомога (TEMC).

Пр18 "Батальйонна тактична група." (денна)

Батальйонна тактична група. Склад, призначення ,застосування в ході бойових дій. Організація медичного забезпечення батальйонної тактичної групи в обороні та наступі.

Пр19 "Батальйонна тактична група." (денна)

Батальйонна тактична група. Склад, призначення ,застосування в ході бойових дій. Організація медичного забезпечення батальйонної тактичної групи в обороні та наступі.

Тема 16. Спеціальні правоохоронні групи SWAT та SERT, військові групи спеціальних операцій.

Пр20 "Спеціальні правоохоронні групи SWAT та SERT, військові групи спеціальних операцій." (денна)

Визначення спеціальних правоохоронних груп SWAT та SERT та військових груп спеціальних операцій. Основні завдання груп та умови їх використання за призначенням.

Тема 17. Основи тактичної екстреної медичної допомоги під час спецоперацій всіх видів тактичних груп з високим ризиком проведення тривалих місій.

Лк9 ""Основи тактичної екстреної медичної допомоги під час спецоперацій всіх тактичних груп з високим ризиком проведення тривалих місій."" (денна)

"Основи тактичної екстреної медичної допомоги під час спецоперацій всіх тактичних груп з високим ризиком проведення тривалих місій."

Пр21 "Основи тактичної екстреної медичної допомоги під час спецоперацій всіх тактичних груп з високим ризиком проведення тривалих місій." (денна)

Основи тактична екстреної медична допомога під час спецоперацій всіх тактичних груп з високим ризиком проведення тривалих місій. Оцінка можливих медичних загроз, надання невідкладної медичної допомоги в суворих умовах та надання матеріально-технічної підтримки, сприяння покращенню стану здоров'я та безпеки військовому та правоохоронному персоналу , зменшення травм, їх втрати, втрати працездатності та смерті, під час проведення тактичної операції.

Тема 18. Тактична допомога пораненим на полі бою(Tactical Combat Casualty Care, TCCC).

Пр22 "Тактична допомога пораненим на полі бою(Tactical Combat Casualty Care, TCCC)." (денна)

Надання медичної допомоги в секторі обстрілу. Послідовність дій при наближенні до пораненого. Оцінка стану пораненого. Переведення пораненого в положення на боці (животі). Зупинка кровотечі з рани шиї . Зупинка кровотечі з рани тулуба. Зупинка кровотечі з ран кінцівок. Зупинка кровотечі з рани верхньої кінцівки (взаємодопомога). Зупинка кровотечі з рани нижньої кінцівки (взаємодопомога). Зупинка кровотечі за допомогою спеціальних джгутів (самодопомога).

Тема 19. Тактична допомога пораненим на полі бою (Tactical Combat Casualty Care, TCCC).

Пр23 "Тактична допомога пораненим на полі бою (Tactical Combat Casualty Care, TCCC)." (денна)

Надання медичної допомоги в секторі укриття. Первинний огляд пораненого, оцінка стану пораненого. Проведення серцево-легеневої реанімації. Переведення в стабільне положення . Накладання пов'язки з повітронепроникної тканини при пораненнях грудної клітки (спеціальної оклюзійної пов'язки при пневмотораксі). Декомпресія грудної клітки за допомогою голки при пневмотораксі напруги. Накладання джгута на кінцівки. Накладання пов'язки на голову. Накладання пов'язки на живіт. Зупинка кровотечі з рани тулуба за допомогою гемостатичних засобів (само та взаємодопомога) . Зупинка кровотечі з рани кінцівки за допомогою спеціальних перев'язувальних пакетів (само та взаємодопомога).

Тема 20. Тактична екстрена медична допомога (ТЕМС).

<p>Пр24 "Тактична екстрена медична допомога (ТЕМС)." (денна)</p> <p>Основні завдання підрозділів ТЕМС. Організація надання тактичної екстреної медичної допомоги в умовах високого ризику проведення місій.</p>
<p>Пр25 "Об'єм надання надання тактичної екстреної медичної допомоги при різних бойових патологічних станах під час спецоперацій тактичних груп ." (денна)</p> <p>Об'єм надання надання тактичної екстреної медичної допомоги при різних бойових патологічних станах під час спецоперацій тактичних груп .</p>
<p>Тема 21. Медична евакуація</p>
<p>Пр26 "Медична евакуація" (денна)</p> <p>Види медичної евакуації. Цілі евакуації. Сортування. Медична карта пораненого. Запит на медичну евакуацію. Підготовка до евакуації. Запобіжні заходи перед проведенням медичної евакуації. Безпека роботи з гелікоптером. Тривалий догляд за пацієнтом при відкладеній евакуації.</p>
<p>Тема 22. Гостра реакція на стрес та посттравматичні стресові розлади.</p>
<p>Пр27 "Гостра реакція на стрес та посттравматичні стресові розлади." (денна)</p> <p>Пост-травматичний стрес. Класифікація станів (розладів) за часовим перебігом. Індивідуальна вразливість або стійкість — це ключові фактори в розвитку ПТСР. Основні ознаки прояву ПТСР. Об'єм медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Методи допомоги при ПТСР.</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Практикоорієнтоване навчання
МН5	Електронне навчання
МН6	Самостійне навчання

Лекції надають студентам матеріали, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти. Лекції доповнюються практичними заняттями, які надають студентам можливість опанувати теоретичні знання та застосувати практичні знання стосовно надання екстреної медичної допомоги травмованим особам. Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, практичних занять. Під час підготовки до презентацій за результатами практично-орієнтованого навчання студенти розвивають навички самостійного навчання, швидкого критичного читання, синтезу та аналітичного мислення. Аналіз конкретних ситуацій (case-study) та практико-орієнтоване навчання в тренувальному класі, сприятимуть розвитку навичок комунікації та вміння працювати в команді, здатності працювати в критичних умовах, вміння управляти конфліктами.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Лекції.
НД2	Розв'язування ситуаційних задач.
НД3	Електронне навчання у системах (MIX, LecturED СумДУ, програмне забезпечення Google).
НД4	Самостійна робота студентів.
НД5	Підготовка до поточного та підсумкового контролю.
НД6	Аналіз та обговорення кейсів (навчальних/практичних/науково-дослідних)

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами.	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначити оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
МФО2 Тестування/опитування в межах тем практичних занять.	Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття

МФО3 Перевірка результатів розв'язування ситуативних практико-орієнтовних завдань, конкретних ситуацій.	Перевірка результатів розв'язування ситуативних практико-орієнтовних завдань, конкретних ситуацій.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці
МФО4 Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами.	У обговоренні розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначити оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
МФО5 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань.	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки
МФО6 Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
--	----------------	----------------	-------------------

МСО1 Тестування та опитування в межах тем змісту дисципліни.	Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття
МСО2 Виконання індивідуальних та групових практичних завдань.	Виконання індивідуальних та групових практичних завдань дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці
МСО3 Диференційований залік	До складання заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування, захистили історію хвороби.	Відповідно до розкладу	Здобувач може отримати 80 балів. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент -48 балів

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
7 семестр		200 балів		
МСО1. Тестування та опитування в межах тем змісту дисципліни.		60		
	60	60	36	Ні
МСО2. Виконання індивідуальних та групових практичних завдань.		60		
	60	60	36	Ні
МСО3. Диференційований залік		80		

	80	80	48	Ні
--	----	----	----	----

Оцінювання успішності по завершенню вивчення дисципліни. Форма підсумкового контролю – диференційований залік, що проводиться у кінці вивчення курсу у вигляді теоретичного і практичного завдань. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка слухач повинен отримати не менше 60 % правильних відповідей з теоретичної частини заліку та не менше 60 % правильних відповідей з практичної частини. Теоретичне завдання проводять у формі тестового контролю (100 тестів з вибором варіанту правильної відповіді) впродовж 2-х годин. Практичне завдання проводиться у вигляді вирішення, презентації та обговорення клінічного ситуаційного завдання. Оцінка кожного слухача проводиться на основі ефективності його роботи під час надання екстреної допомоги симульованому постраждалому з травматичними пошкодженнями відповідно до типових карт оцінювання.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі.
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо).
ЗН3	Навчально-тренувальні тренажери медичного спрямування.
ЗН4	Симуляційне медичне обладнання.
ЗН5	Довідкові матеріали (друковані та електронні).
ЗН6	Симуляційний центр кафедри ЕМД та МК

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Методичні вказівки до практичного заняття на тему "Збройово-вибухові поранення" з дисципліни "Підготовка офіцерів запасу" галузі знань "Охорона здоров'я" [Електронний ресурс] : для студ. спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / Ю. В. Шкатула, М. М. Ляпа, І. В. Шаповал, Ю. О. Бадіон, С. М. Касян. — Суми : СумДУ, 2023. — 18 с.
2	Методичні вказівки до практичного заняття на тему "Ядерна зброя та радіаційне ураження" з дисципліни "Підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я" [Текст] : для студ. спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. — Суми : СумДУ, 2023. — 25 с.
Допоміжна література	
1	Наказ Міністерство оборони України/Міністерство охорони здоров'я України/Міністерство освіти і науки України від 29 червня 2016 року № 322/631/709 «Про затвердження Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою під
2	Постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2018 р. № 910 «Про затвердження Воєнно-медичної доктрини України».

3	Постанова Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2012 року № 48 (зі змінами) «Про Порядок проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу».
4	Методичні вказівки до практичного заняття «Загальна характеристика хімічної зброї» з дисципліни «Військова токсикологія і радіологія» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Міщенко. – Суми: СумДУ, 2016. – 25 с.
5	Методичні вказівки до практичного заняття «Тактична медицина. Методи припинення зовнішньої кровотечі» з дисципліни «Медичний захист військ» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2018. – 29
6	Закон України „Про військовий обов’язок і військову службу”, в останній чинній редакції від 30 березня 2017 року.
7	Закон України „Про Збройні Сили України”, Редакція від 28.07.2016р.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Інформаційно правовий портал «Закони України»: Режим доступу: http://uazakon.com/ .
2	Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/ .
3	Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Режим доступу: http://www.mns.gov.ua/ .
4	Сайт Міністерства охорони здоров’я України: Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ .
5	Сайт Міністерства оборони України Режим доступу https://www.mil.gov.ua

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я". Спеціальність "Педіатрія"
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра екстреної медичної допомоги та медицини катастроф
Розробник(и)	Бадіон Юрій Олексійович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 10-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 4 кред. ЄКТС, 120 год. Для денної форми навчання 50 год. становить контактна робота з викладачем (50 год. практичних занять), 70 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Педіатрія"
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія людини з особливостями дитячого віку, Фізіологія з особливостями дитячого віку, Фармакологія з особливостями дитячого віку, Перша домедична допомога з особливостями дитячого віку
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я» до невідкладних дій та організаційних заходів в екстремальних ситуаціях та в умовах бойових дій. Студенти повинні оволодіти основами організації надання медичної допомоги при бойовій хірургічній патології військового часу та надзвичайних станів, засвоїти і відпрацювати практичні навички та окремі лікарські маніпуляції.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Невідкладна медична допомога при бойовій травмі

Тема 1 Принципи обстеження та інтенсивної терапії поранених. Тактична медицина.

Тактична медицина – найкраща лікувальна тактика на полі бою. Золота година. Роль та завдання команд для надання допомоги пораненим на полі бою. Дії при сутичці з ворогом. Основні види ушкоджень, травм в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовців. Обстеження, оцінка стану пораненого. Визначення стану життєво важливих функцій організму. Дії під час надання екстреної медичної допомоги постраждалому.

Тема 2 Бойова травма: вогнепальні та мінно-вибухові поранення.

Вогнепальні поранення в залежності від виду зброї. Кульові та осколкові поранення. Вибухова та мінно-вибухова травма, їхні типи. Поранення в умовах індивідуального бронезахисту. Балістична і патоморфологічна характеристика вогнепальних ран. Поняття про політравму та травматичну хворобу. Загальні принципи лікування бойової травми. Принципи та етапи первинної та вторинної хірургічної обробки ран. Медичне сортування поранених. Надання медичної допомоги на етапах евакуації.

Тема 3 Ушкодження магістральних судин. Кровотеча та крововтрата. Шок.

Визначення поняття та класифікація шоку. Загальні патогенетичні механізми шоку. Загальні клінічні ознаки шоку. Ступені тяжкості. Загальні принципи інтенсивної терапії шоківих станів. Геморагічний шок: особливості, класифікація, інтенсивна терапія в залежності від ступеня, принципи проведення трансфузії крові, стратегія гіпотензивної ресусцитації згідно зі стандартами НАТО (ТССС). Методи тимчасової та кінцевої зупинки зовнішньої кровотечі. Надання медичної допомоги на етапах евакуації.

Тема 4 Поранення органів грудної клітки. Пневмоторакс. Гостра дихальна недостатність. Гемоторакс. Ушкодження каркасної функції грудної клітки.

Провідні ознаки травми грудної клітки. Пневмоторакс, визначення, класифікація. Клініка, діагностика різних видів пневмотораксу, невідкладна допомога. Особливості поранень при наявності бронежилета. Причини виникнення підшкірної та медіастинальної емфіземи. Клініка, надання невідкладної медичної допомоги. Гемоторакс, класифікація, діагностика, невідкладна допомога. Ознаки внутрішньоплевральної кровотечі. Показання до торакотомії. Згорнутий гемоторакс. Клініка, діагностика, лікувальна тактика. Види новокаїнових блокад при закритій травмі грудної клітки. Переломи ребер, флотуючий перелом ребер. Клініка, діагностика, невідкладна допомога.

Тема 5 Поранення, закриті ушкодження органів черевної порожнини та тазу. Тактика «Damage control».

Загальна характеристика бойових травм живота та тазу. Класифікація. Клініка і діагностика ушкоджень органів черевної порожнини. Медичне сортування поранених. Надання медичної допомоги на етапах евакуації. Поняття і правила «Damage control». Загальні принципи невідкладної допомоги при пораненнях і травмах органів черевної порожнини і тазу.

Тема 6 Краш-синдром. Травматичні ампутації.

Визначення краш-синдрому. Поняття про синдром реперфузії. Поняття про позиційне стиснення. Клінічні прояви та періоди краш-синдрому. Перша допомога постраждалим з краш-синдромом, лікування на етапах медичної евакуації. Травматична ампутація. Класифікація. Невідкладна допомога. Базові поняття про реплантацію кінцівок та їх сегментів. Оптимальні умови для реплантації кінцівок та їх сегментів. Правила зберігання ампатованих сегментів для реплантації.

Тема 7 Термічні uszkodження. Опіки та відмороження.

Опіки. Класифікація, методи визначення площі та глибини опікової поверхні. Індекс Франка. Опіковий шок. Невідкладні лікувальні заходи та їх послідовність при опіковому шоці. Первинна хірургічна обробка опікових поверхонь. Опікова хвороба: визначення поняття, періоди, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Холодова травма. Загальне переохолодження. Стадії, клініка, діагностика, невідкладна допомога.

Тема 8 Інфекційні ускладнення бойових uszkodжень. Сепсис.

Етіологія, патогенез гнійної інфекції ран. Місцеві та загальні ознаки інфікування ран. Клініко-морфологічні форми гнійної ранової інфекції. Клініка, діагностика, невідкладна допомога на етапах медичної евакуації. Визначення понять та клінічні ознаки «SIRS», «сепсис», «септичний шок», «поліорганна недостатність». Основні принципи надання невідкладної медичної допомоги при сепсисі, септичному шоці.

Модуль 2. Військова токсикологія та радіологія

Тема 9 Загальна характеристика хімічної зброї. Основи токсикокінетики, токсикодинаміки і токсикометрії.

Предмет і завдання військової токсикології. Хімічна зброя, її уражаюча дія. Класифікація отруйних речовин. Медико-тактична характеристика хімічних вогнищ. Фізикохімічні та токсичні властивості. Основи токсикології. Основні принципи надання медичної допомоги ураженим ОР.

Тема 10 Отруйні речовини нервово-паралітичної дії.

Фізико-хімічні та токсичні властивості зарину, зоману, V-газів. Механізм токсичної дії і патогенез інтоксикації. Перебіг отруєння. Профілактика уражень. Антидотна та симптоматична терапія. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації.

Тема 11 Отруйні речовини шкірно-наривної дії.

Фізико-хімічні та токсичні властивості сірчистого іприту та люїзиту. Механізм токсичної дії та патогенез інтоксикації. Клініка уражень і особливості її проявлення при різних шляхах надходження. Профілактика уражень. Антидотна та симптоматична терапія. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації.

Тема 12 Отруйні речовини задушливої дії.

Фізико-хімічні та токсичні властивості фосгену. Механізм токсичної дії та патогенез інтоксикації. Клініка уражень. Профілактика уражень та загальні принципи лікування. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації.

Тема 13 Отруйні речовини подразнюючої та психотоміметичної дії.

Фізико-хімічні та токсичні властивості хлорацетофенону, адамситу, CS, CR. Патогенез інтоксикації, клініка ураження. Профілактика уражень. Основні принципи лікування. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації. Фізико-хімічні та токсичні властивості BZ та ДЛК. Механізм токсичної дії та патогенез інтоксикації, клініка ураження. Профілактика уражень. Загальні принципи лікування. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації.

Тема 14 Сильнодіючі отруйні речовини. Інші отруйні речовини. Компоненти ракетних палив. Технічні рідини.

Хімічно-небезпечні об'єкти. Синдромолгічна класифікація СДОР. Механізм токсичної дії та патогенез інтоксикації. Клініка уражень. Медико-тактична характеристика вогнищ ураження СДОР. Загальні принципи надання медичної допомоги ураженим. Коротка характеристика фізико-хімічних і токсичних властивостей компонентів ракетних палив (азотна кислота, оксиди азоту, гідразин та ін.), технічні рідини (метиловий спирт, етиленгліколь, дихлоретан, трихлоетилен). Механізм дії. Клініка отруєнь. Перша медична допомога. Основні принципи лікування. Методи індикації отруйних речовин, Технічні засоби хімічної розвідки та хімічного контролю. Організація та проведення хімічної розвідки та контролю зараження отруйними речовинами води та продуктів харчування. Оцінка хімічної обстановки.

Тема 15 Ядерні аварії.

Загальна характеристика радіаційних факторів, утворених при аваріях ядерних реакторів. Медико-тактична характеристика вогнищ ураження. Оцінка радіаційної обстановки. Заходи протирадіаційного захисту населення, ліквідаторів. Організація медичної допомоги ураженим.

Тема 16 Характеристика радіаційно-ядерної зброї.

Загальна характеристика радіаційно-ядерної зброї. Медико-тактична характеристика ядерних вогнищ ураження. Оцінка радіаційної обстановки. Організація медичної допомоги ураженим.

Тема 17 Засоби та заходи медичної служби для захисту від радіаційно-ядерної та хімічної зброї.

Медичні засоби протихімічного та протирадіаційного захисту. Характеристика основних комплектів, які містять засоби протихімічного та протирадіаційного захисту. Заходи медичної служби для захисту від хімічної та радіаційно-ядерної зброї. Класифікація засобів захисту. Засоби захисту органів дихання, призначення, принципи будови, фізіолого-гігієнічна оцінка. Медичний контроль за протигазовим тренуванням. Засоби захисту шкіри, їх призначення, принципи будови, фізіолого-гігієнічна оцінка. Колективні засоби захисту, призначення, принципи їх облаштування. Санітарно-гігієнічні вимоги до сховищ.

Тема 18 Спеціальна обробка. Дозиметричний контроль.

Спеціальна обробка та її види. Табельні дегазуючі і дезактивуючі речовини та розчини. Табельні засоби санітарної обробки, дегазації та дезактивації. Організація проведення часткової та повної санітарної обробки у військах, медичних підрозділах. Організація і проведення радіаційної розвідки, радіометричного контролю та контролю опромінення у військах, медичних підрозділах і частинах. Технічні засоби радіаційної розвідки, радіометричного контролю та контролю опромінення особового складу.

Тема 19 Підсумковий контроль

Вирішення ситуаційних задач з використанням симуляційного обладнання (манекенів тіла людини та тренажерів медичного призначення); підсумкове тестування.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Здобути навички об'єктивного клінічного обстеження пацієнтів різних вікових груп.
PH2	Формулювати попередній та клінічний діагноз захворювання, в тому числі в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій.
PH3	Визначати характер харчування пацієнтів, в тому числі дитячого віку, при лікуванні захворювань.
PH4	Визначати принцип та характер лікування захворювань та травм у разі підстави встановленого раніше клінічного діагнозу.
PH5	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги постраждалим у невідкладному стані.
PH6	Проводити на практиці диференціальний діагноз основних синдромів, що трапляються у клініці невідкладних станів осіб усіх вікових груп, в тому числі дітей.
PH7	Вміти проводити лікувально-евакуаційні заходи серед населення та військовослужбовців в умовах надзвичайної ситуації.
PH8	Вміти виконувати медичні маніпуляції при наданні невідкладної медичної допомоги постраждалим, в тому числі дитячого віку, в умовах лікувального закладу або на догоспітальному етапі.
PH9	Вміти виконувати маніпуляції з надання екстреної медичної допомоги населенню різних вікових груп, в тому числі дітям.
PH10	Вміти працювати з професійною літературою, аналізувати та використовувати отриману інформацію.
PH11	Організовувати лікувально-евакуаційні заходи у випадку надзвичайної ситуації та військових дій з врахуванням рівня індивідуальної безпеки.
PH12	Проводити опитування постраждалих різних вікових груп, в тому числі дітей.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 228 Педіатрія:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР6	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР11	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
ПР12	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.
ПР13	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
ПР14	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР15	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги в умовах обмеженого часу, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПР18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПР21	Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПР24	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.
СН3	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
СН4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
СН5	Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
СН6	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
СН7	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
СН8	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини.

8. Види навчальних занять

<p>Тема 1. Принципи обстеження та інтенсивної терапії поранених. Тактична медицина.</p> <p>Пр1 "Тактична допомога на полі бою. Принципи обстеження та інтенсивної терапії поранених." (денна)</p> <p>Тактична медицина – найкраща лікувальна тактика на полі бою. Роль та завдання команд для надання допомоги пораненим на полі бою. Дії при сутичці з ворогом. Основні види ушкоджень, травм в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовців. Обстеження, оцінка стану пораненого. Визначення стану життєво важливих функцій організму. Дії під час надання екстреної медичної допомоги постраждалому. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.</p>
<p>Тема 2. Бойова травма: вогнепальні та мінно-вибухові поранення.</p>

Пр2 "Бойова травма: вогнепальні та мінно-вибухові поранення." (денна)

Вогнепальні поранення в залежності від виду зброї. Кульові та осколкові поранення. Вибухова та мінно-вибухова травма, їхні типи. Поранення в умовах індивідуального бронезахисту. Балістична і патоморфологічна характеристика вогнепальних ран. Поняття про політравму та травматичну хворобу. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Пр3 "Бойова травма: вогнепальні та мінно-вибухові поранення." (денна)

Загальні принципи лікування бойової травми. Принципи та етапи первинної та вторинної хірургічної обробки ран. Медичне сортування поранених. Надання медичної допомоги на етапах евакуації. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Тема 3. Ушкодження магістральних судин. Кровотеча та крововтрата. Шок.

Пр4 "Ушкодження магістральних судин. Кровотеча та крововтрата. Шок." (денна)

Визначення поняття та класифікація шоку. Загальні патогенетичні механізми шоку. Загальні клінічні ознаки шоку. Ступені тяжкості. Загальні принципи інтенсивної терапії шоківих станів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Пр5 "Ушкодження магістральних судин. Кровотеча та крововтрата. Шок." (денна)

Геморагічний шок: особливості, класифікація, інтенсивна терапія в залежності від ступеня, принципи проведення трансфузії крові, стратегія гіпотензивної ресусцитації згідно зі стандартами НАТО (ТССС). Методи тимчасової та кінцевої зупинки зовнішньої кровотечі. Надання медичної допомоги на етапах евакуації. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Тема 4. Поранення органів грудної клітки. Пневмоторакс. Гостра дихальна недостатність. Гемоторакс. Ушкодження каркасної функції грудної клітки.

Пр6 "Поранення органів грудної клітки. Пневмоторакс. Гостра дихальна недостатність." (денна)

Провідні ознаки травми грудної клітки. Пневмоторакс, визначення, класифікація. Клініка, діагностика різних видів пневмотораксу, невідкладна допомога. Особливості поранень при наявності бронежилета. Причини виникнення підшкірної та медіастинальної емфіземи. Клініка, надання невідкладної медичної допомоги. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Пр7 "Гемоторакс. Ушкодження каркасної функції грудної клітки." (денна)

Гемоторакс, класифікація, діагностика, невідкладна допомога. Ознаки внутрішньоплевральної кровотечі. Показання до торакотомії. Згорнутий гемоторакс. Клініка, діагностика, лікувальна тактика. Види новокаїнових блокад при закритій травмі грудної клітки. Переломи ребер, флотуючий перелом ребер. Клініка, діагностика, невідкладна допомога. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Тема 5. Поранення, закриті ушкодження органів черевної порожнини та тазу. Тактика «Damage control».

Пр8 "Поранення, закриті ушкодження органів черевної порожнини та тазу. Тактика «Damage control»." (денна)

Загальна характеристика бойових травм живота та тазу. Класифікація. Клініка і діагностика ушкоджень органів черевної порожнини. Медичне сортування поранених. Надання медичної допомоги на етапах евакуації. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Пр9 "Поранення, закриті ушкодження органів черевної порожнини та тазу. Тактика «Damage control»." (денна)

Поняття і правила «Damage control». Загальні принципи невідкладної допомоги при пораненнях і травмах органів черевної порожнини і тазу. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Тема 6. Краш-синдром. Травматичні ампутації.

Пр10 "Краш-синдром. Травматичні ампутації." (денна)

Визначення краш-синдрому. Поняття про синдром реперфузії. Поняття про позиційне стиснення. Клінічні прояви та періоди краш-синдрому. Перша допомога постраждалим з краш-синдромом, лікування на етапах медичної евакуації. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Пр11 "Краш-синдром. Травматичні ампутації." (денна)

Травматична ампутація. Класифікація. Невідкладна допомога. Базові поняття про реплантацію кінцівок та їх сегментів. Оптимальні умови для реплантації кінцівок та їх сегментів. Правила зберігання ампутуваних сегментів для реплантації. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Тема 7. Термічні ушкодження. Опіки та відмороження.

Пр12 "Термічні ушкодження. Опіки та відмороження." (денна)

Опіки. Класифікація, методи визначення площі та глибини опікової поверхні. Індекс Франка. Опіковий шок. Невідкладні лікувальні заходи та їх послідовність при опіковому шоці. Первинна хірургічна обробка опікових поверхонь. Опікова хвороба: визначення поняття, періоди, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Пр13 "Термічні ушкодження. Опіки та відмороження." (денна)

Холодова травма. Загальне переохолодження. Стадії, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Тема 8. Інфекційні ускладнення бойових ушкоджень. Сепсис.

Пр14 "Інфекційні ускладнення бойових ушкоджень. Сепсис." (денна)

Етіологія, патогенез гнійної інфекції ран. Місцеві та загальні ознаки інфікування ран. Клініко-морфологічні форми гнійної ранової інфекції. Клініка, діагностика, невідкладна допомога на етапах медичної евакуації. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Пр15 "Інфекційні ускладнення бойових ушкоджень. Сепсис." (денна)

Визначення понять та клінічні ознаки «SIRS», «сепсис», «септичний шок», «поліорганна недостатність». Основні принципи надання невідкладної медичної допомоги при сепсисі, септичному шоці. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренувального обладнання медичного спрямування.

Тема 9. Загальна характеристика хімічної зброї. Основи токсикокінетики, токсикодинаміки і токсикометрії.

Пр16 "Загальна характеристика хімічної зброї. Основи токсикокінетики, токсикодинаміки і токсикометрії." (денна)

Предмет і завдання військової токсикології. Хімічна зброя, її уражаюча дія. Класифікація отруйних речовин. Медико-тактична характеристика хімічних вогнищ. Фізикохімічні та токсичні властивості. Основи токсикології. Основні принципи надання медичної допомоги ураженим ОР. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Тема 10. Отруйні речовини нервово-паралітичної дії.

Пр17 "Отруйні речовини нервово-паралітичної дії." (денна)

Фізико-хімічні та токсичні властивості зарину, зоману, V-газів. Механізм токсичної дії і патогенез інтоксикації. Перебіг отруєння. Профілактика уражень. Антидотна та симптоматична терапія. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Тема 11. Отруйні речовини шкірно-наривної дії.

Пр18 "Отруйні речовини шкірно-наривної дії" (денна)

Фізико-хімічні та токсичні властивості сірчистого іприту та люїзиту. Механізм токсичної дії та патогенез інтоксикації. Клініка уражень і особливості її проявлення при різних шляхах надходження. Профілактика уражень. Антитоксична та симптоматична терапія. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Тема 12. Отруйні речовини задушливої дії.

Пр19 "Отруйні речовини задушливої дії." (денна)

Фізико-хімічні та токсичні властивості фосгену. Механізм токсичної дії та патогенез інтоксикації. Клініка уражень. Профілактика уражень та загальні принципи лікування. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Тема 13. Отруйні речовини подразнюючої та психотоміметичної дії.

Пр20 "Отруйні речовини подразнюючої та психотоміметичної дії." (денна)

Фізико-хімічні та токсичні властивості хлорацетофенону, адамситу, CS, CR. Патогенез інтоксикації, клініка ураження. Профілактика уражень. Основні принципи лікування. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації. Фізико-хімічні та токсичні властивості VZ та ДЛК. Механізм токсичної дії та патогенез інтоксикації, клініка ураження. Профілактика уражень. Загальні принципи лікування. Зміст медичної допомоги ураженим у вогнищі та на етапах медичної евакуації. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Тема 14. Сильнодіючі отруйні речовини. Інші отруйні речовини. Компоненти ракетних палив. Технічні рідини.

Пр21 "Сильнодіючі отруйні речовини. Інші отруйні речовини. Компоненти ракетних палив. Технічні рідини." (денна)

Хімічно-небезпечні об'єкти. Синдромолгічна класифікація СДОР. Механізм токсичної дії та патогенез інтоксикації. Клініка уражень. Медико-тактична характеристика вогнищ ураження СДОР. Загальні принципи надання медичної допомоги ураженим. Коротка характеристика фізико-хімічних і токсичних властивостей компонентів ракетних палив (азотна кислота, оксиди азоту, гідразин та ін.), технічні рідини (метиловий спирт, етиленгліколь, дихлоретан, трихлоетилен). Механізм дії. Клініка отруєнь. Перша медична допомога. Основні принципи лікування. Методи індикації отруйних речовин, Технічні засоби хімічної розвідки та хімічного контролю. Організація та проведення хімічної розвідки та контролю зараження отруйними речовинами води та продуктів харчування. Оцінка хімічної обстановки. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Тема 15. Ядерні аварії.

<p>Пр22 "Ядерні аварії." (денна)</p> <p>Загальна характеристика радіаційних факторів, утворених при аваріях ядерних реакторів. Медико-тактична характеристика вогнищ ураження. Оцінка радіаційної обстановки. Заходи протирадіаційного захисту населення, ліквідаторів. Організація медичної допомоги ураженим. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.</p>
<p>Тема 16. Характеристика радіаційно-ядерної зброї.</p>
<p>Пр23 "Характеристика радіаційно-ядерної зброї." (денна)</p> <p>Загальна характеристика радіаційно-ядерної зброї. Медико-тактична характеристика ядерних вогнищ ураження. Оцінка радіаційної обстановки. Організація медичної допомоги ураженим. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.</p>
<p>Тема 17. Засоби та заходи медичної служби для захисту від радіаційно-ядерної та хімічної зброї.</p>
<p>Пр24 "Засоби та заходи медичної служби для захисту від радіаційно-ядерної та хімічної зброї." (денна)</p> <p>Медичні засоби протихімічного та протирадіаційного захисту. Характеристика основних комплектів, які містять засоби протихімічного та протирадіаційного захисту. Заходи медичної служби для захисту від хімічної та радіаційно-ядерної зброї. Класифікація засобів захисту. Засоби захисту органів дихання, призначення, принципи будови, фізіолого-гігієнічна оцінка. Медичний контроль за протигазовим тренуванням. Засоби захисту шкіри, їх призначення, принципи будови, фізіолого-гігієнічна оцінка. Колективні засоби захисту, призначення, принципи їх облаштування. Санітарно-гігієнічні вимоги до сховищ. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.</p>
<p>Тема 18. Спеціальна обробка. Дозиметричний контроль.</p>
<p>Пр25 "Спеціальна обробка. Дозиметричний контроль." (денна)</p> <p>Спеціальна обробка та її види. Табельні дегазуючі і дезактивуєчі речовини та розчини. Табельні засоби санітарної обробки, дегазації та дезактивації. Організація проведення часткової та повної санітарної обробки у військах, медичних підрозділах. Організація і проведення радіаційної розвідки, радіометричного контролю та контролю опромінення у військах, медичних підрозділах і частинах. Технічні засоби радіаційної розвідки, радіометричного контролю та контролю опромінення особового складу. Вивчення даної теми передбачає практико-орієнтоване навчання у симуляційному центрі з використанням манекенів тіла людини та тренажерів медичного призначення; підсумкове тестування.</p>
<p>Тема 19. Підсумковий контроль</p>
<p>A26 "Підсумковий контроль" (денна)</p> <p>Вирішення ситуаційних задач з використанням симуляційного обладнання (манекенів тіла людини та тренажерів медичного призначення); підсумкове тестування.</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Кейс-орієнтоване навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН5	Самостійне навчання
МН6	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчого мислення.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Аналіз конкретних ситуацій (case-study) та практико-орієнтоване навчання в тренувальному класі щодо надання невідкладної медичної допомоги симульованому постраждалому унаслідок бойових дій або надзвичайної ситуації сприятимуть розвитку навичок комунікації та вміння працювати в команді, лідерства, здатності брати на себе відповідальність та приймати обґрунтовані рішення, здатності працювати в критичних умовах, уміння управляти конфліктами. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. Навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Розбір клінічних кейсів
НД2	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі
НД3	Виконання групового/ індивідуального практичного завдання по наданню екстреної допомоги постраждалому у невідкладному стані
НД4	Індивідуальний дослідницький проект (студентська наукова робота, стаття, тези тощо))
НД5	Підготовка до практичних занять
НД6	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД7	Електронне навчання у системах (MIX, LecturED СумДУ, програмне забезпечення Google)

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$

Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Розв'язування клінічних кейсів	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність.	Впродовж усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці.
МФО2 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок на манекенах тіла людини з використанням симуляційного обладнання.	Впродовж усього періоду навчання.	Усні коментарі викладача під час занять
МФО3 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань.	Впродовж усього періоду вивчення дисципліни	Консультування студентів в роботі зі стандартизованим пацієнтом або симуляційним обладнанням, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів з симульованим постраждалим із подальшим визначенням рівня практичної підготовки

<p>МФО4 Консультації викладача під час підготовки індивідуального дослідницького проєкту (виступ на конференції, стаття, тези))</p>	<p>Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є науково-дослідна робота студентів. Залучення останніх до дослідницької діяльності сприяє формуванню їхнього наукового світогляду, працелюбства, працездатності, ініціативності тощо.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Усні коментарі викладача. Студенту надаються додаткові заохочувальні бали (від 5 до 10), залежно від дослідницького проєкту</p>
<p>МФО5 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами</p>	<p>Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.</p>	<p>Впродовж усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Усні коментарі викладача</p>
<p>МФО6 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки</p>	<p>Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану.</p>	<p>Впродовж усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінювання рівня набутих теоретичних знань.</p>
<p>МФО7 Підсумкове тестування</p>	<p>Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання по завершенню дисципліни.</p>	<p>На останньому занятті з дисципліни</p>	<p>Студент має надати 60% правильних відповідей</p>
<p>МФО8 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів</p>	<p>Метод ефективної перевірки засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.</p>	<p>Впродовж усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Студент має надати 60% правильних відповідей</p>
<p>МФО9 Взаємооцінювання (peer assessment)</p>	<p>Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності</p>	<p>Впродовж усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Коригування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання</p>

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: диференційований залік	Проводиться у вигляді практично-орієнтованого іспиту. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріаль з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове тестування.	На останньому занятті	Оцінка в балах та короткий коментар
МСО2 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, інтерпретацію лабораторних та інструментальних методів обстеження, об'єктивне структуроване клінічне обстеження симульованого постраждалого, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування. Студенти, які залучені до дослідницької діяльності, мають можливість презентувати результати власних досліджень н конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо (заохочувальна діяльність, додаткові бали).	Впродовж усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті. Результат виконання впливає на комплексну оцінку за практичне заняття
МСО3 Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі. Надає можливість опанувати навички з надання екстреної медичної допомоги постраждалому у невідкладному стані.	Впродовж усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті. Результат виконання впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
10 семестр	200 балів		
МСО1. Підсумковий контроль: диференційований залік	80		
Підсумковий тестовий контроль	40	24	Ні
Надання екстреної медичної допомоги симульованому постраждалому у невідкладному стані	40	24	Ні
МСО2. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	80		

		80	48	Ні
МСОЗ. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій		40		
		40	24	Ні

Оцінювання успішності по завершенню вивчення дисципліни. Форма підсумкового контролю – диференційований залік, що проводиться у кінці вивчення курсу у вигляді теоретичного і практичного завдань. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка слухач повинен отримати не менше 60 % правильних відповідей з теоретичної частини заліку та не менше 60 % правильних відповідей з практичної частини. Теоретичне завдання проводять у формі тестового контролю (50 тестів з вибором варіанту правильної відповіді) впродовж 60 хвилин. Практичне завдання проводиться у вигляді вирішення, презентації та обговорення клінічного ситуаційного завдання. Оцінка кожного слухача проводиться на основі ефективності його роботи під час надання екстреної допомоги симульованому постраждалому у невідкладному стані відповідно до типових карт оцінювання.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН3	Навчально-тренувальні тренажери медичного спрямування
ЗН4	Симуляційне медичне обладнання
ЗН5	Довідкові матеріали (друковані та електронні)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Методичні вказівки до практичного заняття «Тактична медицина. Методи припинення зовнішньої кровотечі» з дисципліни «Медичний захист військ» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2018. – 29 с.
2	Кровотеча. Крововтрата. Екстрена медична допомога / Ю. В. Шкатула, Г. Ф. Ткач, В. Ю. Гарбузова, Ю. О. Бадіон; за загальною редакцією Ю. В. Шкатули. – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 155 с.
3	Методичні вказівки до практичного заняття “Збройно-вибухові поранення” з дисципліни “Підготовка офіцерів запасу галузі знань “Охорона здоров'я” (згідно з умовами Болонського процесу) / укладачі: Ю.В. Шкатула, М.М. Ляпа, І.В. Шаповал, Ю.О. Бадіон, С.М. Касян. – Суми: Сумський державний університет, 2023. – 19 с.
4	Tkachenko Y, Redko S, Kasian S, Introduction to infusion therapy. Sumy state university, 2021. 167 p.

5	Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269. Новий клінічний протокол «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап» // Режим доступу: https://moz.gov.ua/uploads/2/12737-dn_20190605_1269_dod.pdf .
Допоміжна література	
1	Методичні вказівки до практичного заняття «Гострі отруєння» з дисципліни «Екстрена допомога при невідкладних станах» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2020. – 23 с.
2	Методичні вказівки до практичного заняття «Множинні, поєднані, комбіновані пошкодження. Політравма» з дисципліни «Травматологія та ортопедія» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми : СумДУ, 2014. – 22 с.
3	Методичні вказівки до практичного заняття «Транспортна іммобілізація» з дисципліни «Медицина надзвичайних ситуацій» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2015. – 34 с.
4	Методичні вказівки до практичного заняття «Загальна характеристика хімічної зброї» з дисципліни «Військова токсикологія і радіологія» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Міщенко. – Суми: СумДУ, 2016. – 25 с.
5	Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення (військ) під час надзвичайних ситуацій (бойових дій) [Текст] : метод. рекомендації / Уклад.: Ю.В. Вороненко, О.Г. Шекера, І.А. Лурін та ін. – К. : Видавець Заславський О.Ю., 2015. – 56 с.
6	Ядерні аварії (медичні аспекти) : навчальний посібник / [Торбін В. Ф., Вороненко В. В., Левченко О. Є., Скалецький Ю. М.]. – К. : Легос груп. – 2013. – 256 с
7	Медичний захист військ: навчальний посібник / [С.О. Гур'єв, Ю.В. Шкатула, В.П. Печиборщ та ін.] – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 175 с.
8	Екстрена та невідкладна медична допомога. Том І: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. – Київ. – 2017. – 504 с.
9	Захист від хімічних і радіаційних факторів ураження [Текст] : навч. посіб. / О. Є. Левченко, В. Ю. Козачок, В. Л. Савицький, М. І. Басарій ; За ред. О.Є. Левченка. – К. : УВМА, 2015. – 404 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Інформаційно правовий портал «Закони України»: Режим доступу: http://uazakon.com/ .
2	Постанова КМУ «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях» // Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/192-99-%D0%BF .
3	Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/ .

4	Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Режим доступу: http://www.mns.gov.ua/ .
5	Сайт Міністерства охорони здоров'я України: Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ .